

מעניין בפרשה.

סולת סנח - ג'יון 3.

{יא} ובני קרח לא מתו:

{מו} ושם בת אשר שרח:

יש מחלוקת מה היה עם בני קרח.

מי היתה באמת 'סרח בת אשר'? האם היא באמת היתה בתו האמיתית של 'אשר'?

בתרגום יונתן ובתרגום אונקלוס כתוב 'ושם בת אשר סרח' משמע שהיא היתה בתו ממשי.

אבל כנראה שבדפוס של פעם זה לא היה כתוב כך בתרגום. כי 'הרמב"ן' ו'הדעת זקנים' ו'החזקוני' כותבים שהתרגום אונקלוס מתרגם שסרח לא היתה הבת של אשר, אלא של אשתו של אשר [בת חורגת], והגירסא שלהם בתרגום היא: '**ושם בת איתת** [אשת] **אשר שרח**' [רמב"ן]. אז אם כן לפיהם היא הייתה בת של משהו אחר, ולא של אשר ממשי.

אבל הדעת זקנים אומר שיייתכן שהיא באמת כן היתה בתו של אשר האמיתית.

ומהו יסוד המחלוקת ביניהם? קושיא שיש בפסוק! כי הרי יש כאן בעיה. התורה שינתה בפסוק הזה מכל הפסוקים. כי בכול הפסוקים התורה כתבה "בני בלע ארד ונעמן וכו'" בני יהודה ער ואונן וכו'" בני גלעד איעזר וכו'" ופה התורה הוסיפה מילה. התורה כתבה: "**ושם** בת אשר סרח". במקום לכתוב "בת אשר סרח" [כמו שנכתב אצל כולם בני בלע וכו' בני יהודה וכו'] כאן התורה הוסיפה את המילה "**ושם**" [ושם בת אשר סרח]. ומכוח הקושיא הזו ולכן פירש התרגום אונקלוס שהיא באמת לא היתה 'בת אשר', אלא זה רק היה **השם** שלה "**ושם**" בת אשר סרח'. כי כולם כינו אותה 'בת אשר' בגלל שהיא גדלה אצלו בבית, אבל באמת היא אל היתה בתו. [כך מבאר הדעת זקנים את התרגום].

אבל הדעת זקנים מוסיף שהאמת היא שלא צריך להגיע לזה וייתכן באמת שהיא היתה הבת האמיתית של אשר, ומה ששאלנו - למה הוסיפו את המילה 'ושם'? מתוך הדעת זקנים: "**שהיה שמה ידוע ביותר בחסידות ובמעשים טובים כתוב עליה ושם**". דהיינו 'שם' הכוונה שהיה לה שם ידוע של צדיקה וחסדנית, אבל באמת היא הייתה בתו של אשר. שבת שלום!

רש"י: "הם היו בעצה תחלה [עם קרח]. ובשעת המחלוקת הרהרו תשובה בלבם לפיכך נתבצר להם מקום גבוה בגיהנם וישבו שם (סנהדרין קי.)"

רש"י מבאר א: הם בהתחלה היו עם קרח ולאחמ"כ הם עברו למשה. ב: שהם כן נבלעו באדמה אלא שנעשה להם נס ונתבצר להם מקום גבוה ונשארו בו

תרגום יונתן: ו'בני דקרח לא הוו בעיטתא דאבוהון ונאזלו בְּתֵר אֹלְפָנָא דְּמִשָּׁה נְבִיאָא לֹא מִיתוּ בְּמוֹתָנָא וְלֹא לָקוּ בִּיקִידָתָא וְלֹא טָמְעוּ בְּבִלְעֵת אֶרְעָא:"

תרגום לעברית: '**ובני קרח לא היו בעצת אביהם** והלכו אחר תלמודו של משה הנביא, לא מתו ולא לקו באש ולא שקעו בבליעת הארץ'

וגם בתרגום ירושלמי משמע כך: "ובני דקרח על דלא הוו בעצתיה דאבוהון לא מיתו" – משמע שלא היו כלל בעצתו.

משמע, א: שהם מהתחלה לא היו עם קרח אל עם משה. ב: שהם בכלל לא נכנסו לאדמה.

{כג} בני יששכר למשפחתם תולע משפחת התולעי לפנה משפחת הפוני:

למה 'יששכר' נקרא יששכר? אז בתורה בחומש בראשית כבר כתוב "שכר שכרתיך בדודאי בני", אבל האור החיים מביא כמן רמז נפלא

אומר האור החיים: "ל[פי] מה שקד[ו]ם [וידוע] לנו כי יששכר הוא 'בן תורה', רמזה התורה בשם זה של **יששכר** כי דוקא זה **ישנו לשכר**, וכל חוץ ממנו מה יתרון לאדם בכל עמלו" דהיינו: יששכר נקרא יששכר בגלל שפירושו: 'יש שכר'. יש שכר למי שהוא בן תורה אבל מי שלא בן תורה, אז הוא סתם משקיע כוח ואנרגיה בשביל שבעים שנה בלבד...!